

Î N C H E I E R E

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Electrosistem” către Alexei Rujici și SRL „Inter-Enzim-Com” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexei Rujici, fiind menținută hotărârea din 06 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

SA „Electrosistem” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Rujici, SRL „Inter-Enzim-Com” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, potrivit contractelor de leasing financiar nr. 20/09 din 27.02.2009 și nr. 22/09 din 12.03.2009, SA „Electrosistem”, în calitate de locator, a transmis în leasing lui Alexei Rujici, în calitate de locatar, două mijloace de transport cu drept de răscumpărare pe o perioadă de 36 și, respectiv, 30 de luni, și anume: autobusul de model LIFAN LF6592, anul fabricației 2008; nr. motorului 01079335; nr. caroseriei LCN660GBX80000034; nr. de înregistrare: CNP 667; cu valoarea inițială de 290 000 lei; precum și autobusul de model LIFAN LF6592, anul fabricației 2008; nr. motorului: 01079336; nr. caroseriei: LCN660GB580000023; nr. de înregistrare: CNP 709; cu valoarea inițială de 250 000 lei.

Astfel, în total au fost transmise în leasing bunuri în sumă de 540 000 lei, iar Alexei Rujici s-a obligat să achite SA „Electrosistem” ratele lunare de leasing în mărimea și în termenele prevăzute în contractele de leasing menționate.

La 24 februarie 2010, SA „Electrosistem”, în calitate de creditor, și SC „Inter-Enzim-Com” SRL, în calitate de fidejutor, au încheiat contractul de fidejusiune nr.01/10, prin care fidejutorul SC „Inter-Enzim-Com” SRL a garantat executarea obligației debitorului Alexei Rujici, rezultată din contractele de leasing financiar nr. 20/09 din 27.02.2009 și nr. 22/09 din 12.03.2009.

Potrivit reclamantei, debitorul Alexei Rujici sistematic încălca condițiile contractelor de leasing financiar, nu achita la timp plățile de leasing și, la situația din 08 decembrie 2011, a acumulat o datorie directă la plățile de leasing în sumă totală de 637 414,64 lei, fapt confirmat prin Actul de verificare a decontărilor reciproce din 08 decembrie 2011, semnat și ștampilat de către părți.

În urma multiplelor somații și avertismentelor adresate de SA „Electrosistem” către Alexei Rujici cu privire la achitarea datoriei acumulate pe contractele de leasing financiar nr. 20/09 din 27.02.2009 și nr. 22/09 din 12.03.2009, datoria nu a fost achitată.

La 09 decembrie 2011, Alexei Rujici a semnat acordurile de reziliere și returnare a obiectelor de leasing, prin care s-a obligat și a acceptat să returneze benevol locatorului obiectele de leasing, pentru a fi scoase la vânzare și a obține mijloace bănești, care vor fi îndreptate spre achitarea parțială a datoriei acumulate pe contractele de leasing financiar.

În vederea executării obligațiilor garantate prin contractul de fidejusiune nr. 01/10 din 24 februarie 2010, fidejursorul SC „Inter-Enzim-Com” SRL, în locul debitorului Alexei Rujici, a achitat creditorului SA „Electrosistem” mijloace bănești în sumă totală de 199 996 lei, care au fost îndreptate spre achitarea parțială a datoriei debitorului acumulate pe contractele de leasing financiar nr. 20/09 din 27 februarie 2009 și nr. 22/09 din 12 martie 2009, efectuând următoarele plăți: 99 998 lei - la 09 decembrie 2011; 49 998 lei - la 25 ianuarie 2012; 50 000 lei - la 17 februarie 2012.

La 10 aprilie 2013, SA „Electrosistem”, în calitate de vânzător, a vândut obiectele de leasing cumpărătorului GȚ „Calmîc Iurie Valentin” la un preț de 60 000 lei inclusiv TVA. Mijloacele bănești obținute în urma vânzării, la fel, au fost îndreptate pentru achitarea parțială a datoriei debitorului Alexei Rujici față de SA „Electrosistem”, acumulate pe contractele de leasing financiar nr. 20/09 din 27 februarie 2009 și nr. 22/09 din 12 martie 2009.

În conformitate cu punctul 5 al acordurilor de reziliere și returnare a obiectelor de leasing din 09 decembrie 2011, în cazul în care mijloacele bănești, obținute în urma vânzării obiectelor de leasing, vor fi insuficiente pentru stingerea integrală a datoriei debitorului, acumulate pe contractele de leasing financiar nr. 20/09 din 27 februarie 2009 și nr. 22/09 din 12 martie 2009, atunci debitorul Alexei Rujici s-a obligat să achite creditorului SA „Electrosistem” diferența formată, în termen de 30 zile calendaristice din momentul vânzării.

Prin urmare, în rezultatul neîndeplinirii convenite de către debitorul Alexei Rujici a obligațiilor asumate conform contractelor de leasing financiar nr. 20/09 din 27 februarie 2009 și nr. 22/09 din 12 martie 2009, și a acordurilor din 09 decembrie 2011, la situația 17 martie 2016, debitorul Alexei Rujici are o datorie directă față de SA „Electrosistem” în mărime totală de 377 418,64 lei.

La 17 martie 2016, SA „Electrosistem” i-a expediat lui Alexei Rujici reclamația nr. 27 prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei, însă scrisoarea a fost returnată cu mențiunea „plecat”.

Astfel, la 01 aprilie 2016, SA „Electrosistem” prin intermediul Monitorului Oficial nr.79-89 (5512-5522) l-a anunțat pe Alexei Rujici despre necesitatea achitării datoriei, care însă a fost lăsată fără răspuns și satisfacere.

La 17 martie 2016, SA „Electrosistem” a expediat fidejursorului SC „Inter-Enzim-Com” SRL reclamația nr. 28, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei, care a fost lăsată fără satisfacere.

În așa mod, reclamanta a solicitat instanței de judecată încasarea în mod solidar de la Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL în beneficiul SA „Electrosistem” a datoriei în sumă de 377 418,64 lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea din 06 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Electrosistem” către Alexei Rujici și SRL „Inter-Enzim-Com”, fiind încasată în mod solidar de la Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL în beneficiul SA „Electrosistem” datoria în sumă de 377 418,64 de lei și taxa de stat în mărime de 11 323 de lei.

Prin decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Alexei Rujici a fost respins, fiind menținută hotărârea din 06 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Alexei Rujici a admis încălcări a condițiilor contractelor de leasing, prin neachitarea la timp a plăților de leasing, acumulând o datorie în mărime de 637 414,64 lei. Astfel, sunt întemeiate pretențiile SA „Electrosistem” cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei din contul debitorului și a fidejursorului.

La 20 iunie 2018, Alexei Rujici a contestat cu recurs decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 06 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat faptul că prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material și cele de procedură, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat faptul că nu a fost citat legal în prima instanță, fiindu-i astfel încălcate drepturile procedurale și accesul la justiție.

La 20 iunie 2018, SC „Inter-Enzim-Com” SRL a contestat cu recurs decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 06 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de către SA „Electrosistem”.

În motivarea recursului a invocat faptul că, administratorul SC „Inter-Enzim-Com” SRL nu a semnat contractul de fidejusiune nr. 01/10 din 24 februarie 2010, respectiv acesta nu poate servi drept temei de încasare a datoriei, rezultate din contractele de leasing, inclusiv și din contul recurentei SC „Inter-Enzim-Com” SRL. Mai mult, recurenta nu recunoaște că ar fi efectuat vreo achitare în contul intimitei SA „Electrosistem” în scopul stingerii datoriei formate de către Alexei Rujici în temeiul contractelor de leasing încheiate de acesta cu intimata.

La 03 septembrie 2018, SC „Inter-Enzim-Com” SRL a depus referință asupra recursului declarat de Alexei Rujici, susținând cererea de recurs și solicitând admiterea acestuia.

La 03 septembrie 2018, Alexei Rujici a depus referință asupra recursului declarat de SC „Inter-Enzim-Com” SRL, prin care a solicitat admiterea acestuia.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 aprilie 2018, fiind expediată participanților la proces la data de 11 iunie 2018 (f.d. 146), însă la materialele cauzei nu se regăsesc date care să confirme momentul recepționării acestora de către părți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat de Alexei Rujici, precum și cel declarat de către SC „Inter-Enzim-Com” SRL, au fost depuse la 20 iunie 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui

control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Alexei Rujici și SC „Inter-Enzim-Com” SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Luiza Gafton